

**Oświadczenie złożone
przez senatora Andrzeja Grzyba
na 56. posiedzeniu Senatu
w dniu 28 maja 2010 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości Krzysztofa Kwiatkowskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Europejski nakaz aresztowania (ENA) jest to decyzja sądowa wydana przez państwo członkowskie Unii Europejskiej w celu aresztowania i przekazania przez inne państwo członkowskie osoby, której dotyczy wniosek, w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary pozbawienia wolności bądź środka zabezpieczającego. Na poziomie wspólnotowym instytucja ta regulowana jest przepisami decyzji ramowej 2002/584/WSiSW z 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

W Polsce podstawę prawną ENA stanowią przepisy zawarte w rozdziałach 65a i 65b kodeksu postępowania karnego. Regulacje te weszły w życie z dniem 1 maja 2004 r. na mocy ustawy z 18 marca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks wykroczeń (DzU z 2004 r. nr 69, poz. 626).

W omawianym zakresie k.p.k. rozróżnia dwie subinstytucje: występowanie do państw członkowskich UE o przekazanie osoby ściganej na podstawie ENA (tj. wydanie ENA) oraz postępowanie w przypadku wystąpienia przez inne państwa członkowskie UE o przekazanie osoby ściganej na podstawie ENA (tj. wykonanie ENA). Organami uprawnionymi do występowania do państw członkowskich UE o przekazanie osoby ściganej na podstawie ENA są właściwe miejscowo sądy okręgowe.

Warunkiem koniecznym zastosowania omawianej instytucji karno-procesowej jest uprzednie złożenie wniosku przez prokuratora. Przesłankę faktyczną wydania ENA stanowi przypuszczenie, że osoba ścigana za przestępstwo popełnione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przebywa na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (tzw. państwa wykonania nakazu).

Niestety ustawodawca nie dopatrył się możliwości wystąpienia z wnioskiem o wydanie ENA przez sąd. Sąd na etapie postępowania jurysdykcyjnego nie może bez wniosku prokuratora ścigać przestępców. Jest to sytuacja niedopuszczalna ze względu na dynamikę procesu karnego oraz niedostosowanie do potrzeb ewoluujących przestępstw, zwłaszcza gospodarczych i społecznie szkodliwych. Zdarza się, że podczas procedowania sądu zachodzą okoliczności do wydania ENA, a prokurator mimo prośby sądu nie występuje z takim wnioskiem. Należy jak najszybciej naprawić to legislacyjne niedopatrzenie.

Z poważaniem
Andrzej Grzyb